

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
POLICIJA

**POROČILO O UPORABI PRISILNIH SREDSTEV IN
NAPADIH NA POLICISTE
V LETU 2022**

Ljubljana, april 2023

UVOD

V Službi generalnega direktorja policije GPU smo pripravili poročilo o uporabi prisilnih sredstev in napadih na policiste v letu 2022. Statistične podatke – »Letno poročilo – nova metodologija« in podatke iz tekoče statistike smo iz računalniške evidence pridobili 6. 3. 2023.

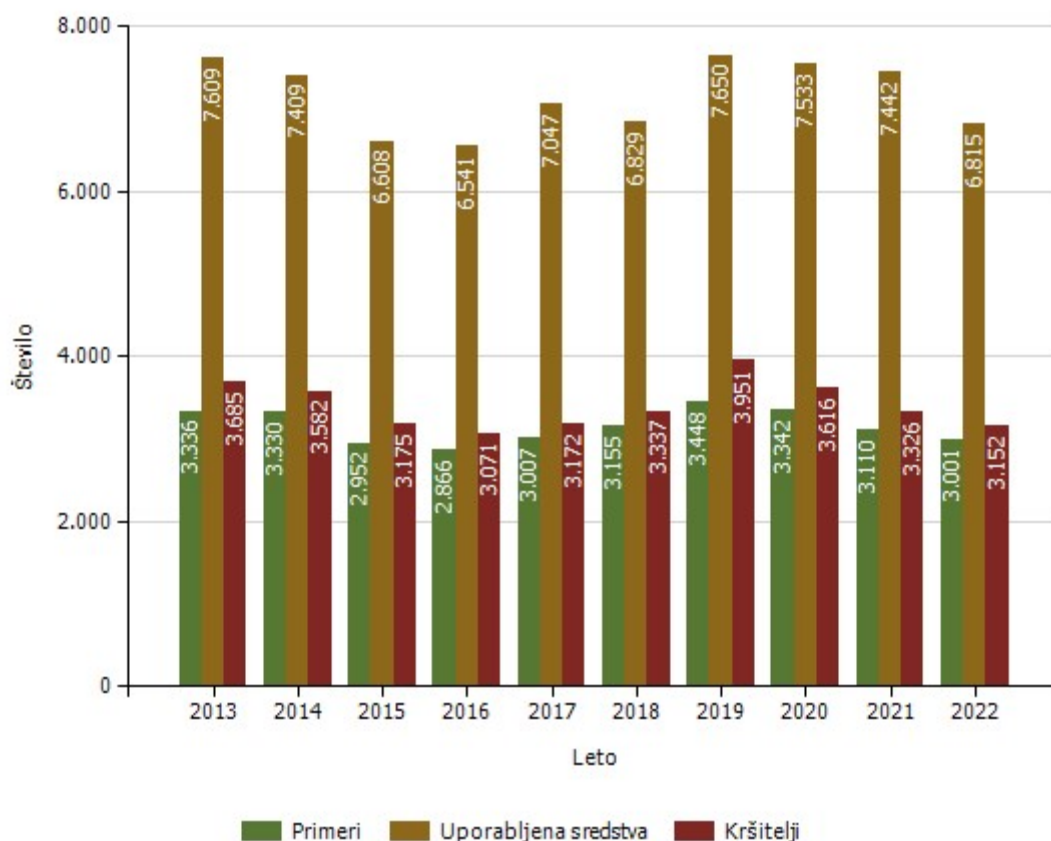
1 UPORABA PRISILNIH SREDSTEV ZOPER POSAMEZNIKE

1.1 Obseg in vrste uporabljenih prisilnih sredstev

Iz **statistike za letna poročila** izhaja, da so policisti v letu 2022 v **3.001 (3.110)** primerih zoper **3.152 (3.326)** oseb (posameznikov) uporabili **6.815 (7.442)** prisilnih sredstev¹.

Število uporabljenih prisilnih sredstev se je v primerjavi z letom prej **zmanjšalo za 8,4 %**, število primerov, ko so policisti uporabili prisilna sredstva, se je **zmanjšalo za 3,5 %**, število kršiteljev, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva, pa se je **zmanjšalo za 5,2 %**.

Uporaba prisilnih sredstev zoper posameznike

Iz **tekoče statistike** izhaja, da so vodje enot ocenili, da so policisti od skupnega števila 6.815² prisilnih sredstev, **zakonito in strokovno uporabili 6.734** prisilnih sredstev; 18 zakonito, vendar nestrokovno; 2 nezakonito in nestrokovno, za 61 prisilnih sredstev pa ocena uporabe na dan pridobitve statističnih podatkov še ni bila vnesena oziroma ni bilo podatka.

¹ Gre za uporabo prisilnih sredstev zoper posameznike, poleg tega pa so policisti prisilna sredstva uporabili tudi zoper množico.

² Glede na datum pridobivanja statističnih podatkov iz tekoče statistike, se lahko ti nekoliko razlikujejo od statističnih podatkov za letno poročilo.

Delež zakonito in strokovno uporabljenih prisilnih sredstev znaša 98,8 %. Od skupaj 6.815 prisilnih sredstev, so jih policisti **učinkovito uporabili 6.502** ali 95,4 %, neučinkovito pa 254 (za 61 prisilnih sredstev ni podatka).

Policisti so največkrat uporabili telesno silo ter sredstva za vklepanje in vezanje, skupaj v kar 97,6 %, uporaba drugih prisilnih sredstev pa je bila manj številna.

Opozorilni strel so policisti izstrelili enkrat, enkrat pa so uporabili tudi strelno orožje.

Uporaba prisilnih sredstev zoper posameznika* in opozorilnega strela**

Vrsta prisilnega sredstva	Število uporab prisilnih sredstev zoper posameznike									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sredstva za vklepanje in vezanje	3.486	3.429	2.889	2.858	2.957	3.123	3.841	3.410	3.050	2.973
Telesna sila	3.804	3.819	3.499	3.506	3.825	3.581	3.670	3.945	4.254	3.678
Plinski razpršilec	229	97	135	121	182	81	58	79	76	84
Palica	72	24	49	42	59	21	31	26	17	46
Službeni pes	3	25	14	2	5	10	16	35	13	18
Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	14	13	14	8	14	11	30	21	10	14
Konjenica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vodni curek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo	0	0	0	0	0	0	1	5	20	0
Električni paralizator***	–	–	–	–	–	–	–	2	1	0
Strelno orožje	0	1	8	2	0	0	1	5	0	1
Posebna motorna vozila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opozorilni strel**	0	0	0	2	5	2	2	5	1	1
Ni podatka o vrsti prisilnega sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	7.608	7.408	6.608	6.541	7.047	6.829	7.650	7.533	7.442	6.815

* Ne vsebuje podatkov o uporabi prisilnih sredstev zoper množico.

** Opozorilni strel se ne šteje za uporabo prisilnega sredstva.

*** Električni paralizator se uporablja od 1. septembra 2020.

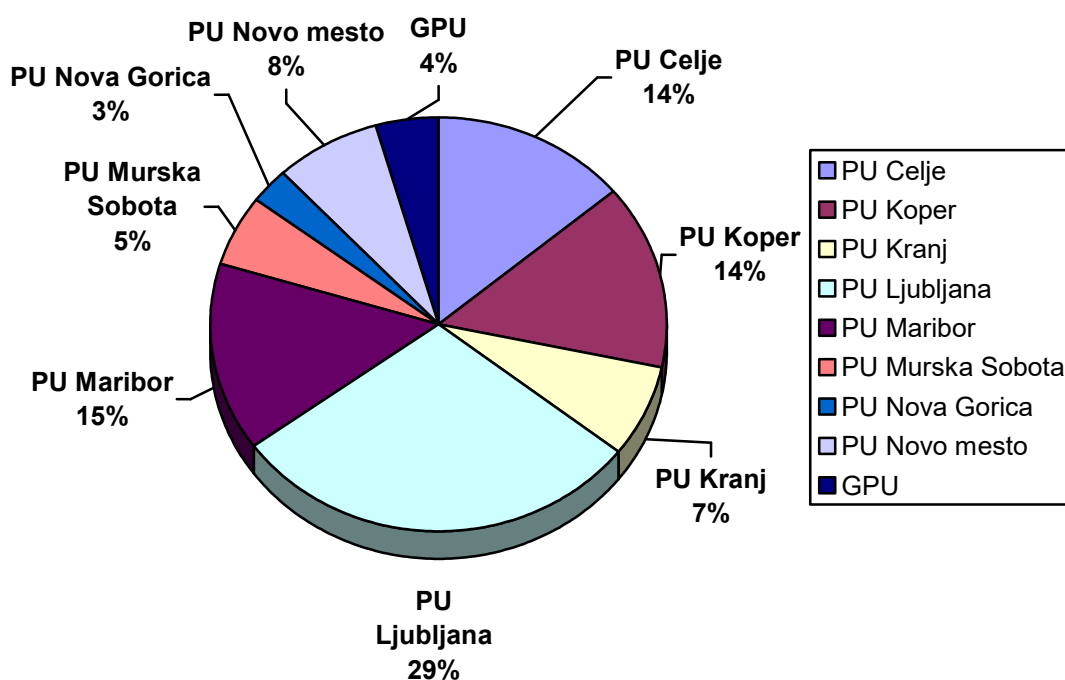
V letu 2022 so največ prisilnih sredstev uporabili policisti PU Ljubljana – 2.007, najmanj pa policisti PU Nova Gorica – 186. Delež uporabe prisilnih sredstev PU Ljubljana je bil tako 29,4 %, delež uporabe prisilnih sredstev policistov PU Nova Gorica pa 2,7 %. Policisti NOE GPU so uporabili 4,4 % vse uporabljenih prisilnih sredstev.

Uporaba posameznih vrst prisilnih sredstev zoper posameznike in opozorilnega strela, po enotah*

Organizacijska enota	Sredstva za vklepanje in vezanje	Telesna sila	Plinski razpršilec	Palica	Službeni pes	Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	Komjenica	Vodni curek	Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za nasilizacijo	Električni paralizator	Strelno orožje	Posebna motorna vozila	Skupaj
Policijska uprava Celje	353	575	13	0	0	1	0	0	0	0	0	0	942
Policijska uprava Koper	344	573	21	25	10	7	0	0	0	0	0	1	981
Policijska uprava Kranj	273	219	4	1	2	0	0	0	0	0	0	0	499
Policijska uprava Ljubljana	899	1.088	14	2	2	2	0	0	0	0	0	0	2.007
Policijska uprava Maribor	391	578	11	12	1	4	0	0	0	0	0	0	997
Policijska uprava Murska Sobota	142	221	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	370
Policijska uprava Nova Gorica	83	99	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0	186
Policijska uprava Novo mesto	282	233	14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	530
Generalna policijska uprava	206	92		2	3	0	0	0	0	0	0	0	303
Skupaj	2.973	3.678	84	46	18	14	0	0	0	0	1	1	6.815

* Ne vsebuje podatkov o uporabi prisilnih sredstev zoper množico.
 ** Opozorilni strel se ne šteje za uporabo prisilnega sredstva.

Deleži uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike, po policijskih enotah v letu 2022

2 POSLEDICE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV ZOPER POSAMEZNIKE IN NAPADOV NA POLICISTE

2.1 Poškodbe zaradi uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste

V letu 2022 je bilo v postopkih uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike poškodovanih **60** (43) kršiteljev in **70** (63) policistov. Poleg tega so bili pri 632 (648) kršiteljih in pri 36 (27) policistih vidni zunanji znaki zaradi uporabe prisilnih sredstev oziroma napadov med uporabo prisilnih sredstev (praske, odrgnine, druge manjše poškodbe kože).

Posledice uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike pri kršiteljih

Kršitelji	Število									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Brez posledic	3.088	3.097	2.670	2.543	2.540	2.673	3.199	2.850	2.632	2.460
Materialna škoda	2	3	4	2	4	3	5	6	3	3
Vidni zunanji znaki uporabljenega prisilnega sredstva	520	425	442	473	585	608	692	695	648	632
Lahka telesna poškodba	75	54	59	53	45	51	57	64	41	60
Huda telesna poškodba	0	3	1	0	1	1	3	1	2	0
Posebno huda telesna poškodba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Smrt	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Skupaj	3.685	3.582	3.177	3.072	3.175	3.336	3.956	3.616	3.326	3.155

Posledice uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike pri policistih

Policisti	Število									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Brez posledic	5.077	4.960	4.445	4.452	4.739	4.630	5.068	5.072	4.840	4.549
Materialna škoda	1	6	4	0	1	3	5	2	1	0
Vidni zunanji znaki uporabljenega prisilnega sredstva	22	35	35	27	20	36	21	22	27	36
Lahka telesna poškodba	109	111	85	57	64	62	83	70	60	69
Huda telesna poškodba	0	0	1	1	0	4	2	0	3	1
Posebno huda telesna poškodba	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Smrt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	5.209	5.112	4.570	4.538	4.824	4.735	5.179	5.166	4.931	4.655

Telesno poškodovanih je bilo 1,9 % (1,2 %) kršiteljev, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva, delež vseh posledic (telesne poškodbe in vidni zunanji znaki uporabe prisilnih sredstev) pa je bil 21,9 % (20,7 %). Pri napadih je bilo telesno poškodovanih 1,5 % (1,3 %) policistov, ki so uporabili prisilna sredstva, delež vseh posledic pa je bil 2,3 % (1,8 %).

Kot sredstva napadov kršiteljev, zaradi katerih so bili policisti, ki so uporabili prisilna sredstva, telesno poškodovani oziroma so utrpeli vidne zunanje znake, je bilo najpogostejše **odrivanje, prijemanje, davljenje (21-krat)**, udarec z roko (12-krat), udarec z nogo oz. brca (5-krat), drugo sredstvo napada (5-krat), drugi nevarni predmeti (4-krat), hladno orožje – nož (3-krat), nevarni predmet – palica (1-krat) itn.

3 UPORABA PRISILNIH SREDSTEV ZOPER MNOŽICO

Poleg uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike, pa so policisti v letu 2022 prisilna sredstva uporabili tudi zoper množico. V **8** (55) primerih so zoper množico uporabili **10** (126) prisilnih sredstev.

*Uporaba prisilnih sredstev zoper množico**

	Leto				
	2018	2019	2020	2021	2022
Število primerov	3	4	8	55	8
Število uporabljenih sredstev	4	8	14	126	10

* Podatki se zbirajo od leta 2018.

Zoper množico so policisti najpogosteje uporabili **telesno sile ter plinski razpršilec** – oboje po 5-krat, ostalih prisilnih sredstev pa policisti niso uporabili.

*Uporaba prisilnih sredstev zoper množico**

Skupina prisilnih sredstev	Število uporab				
	2018	2019	2020	2021	2022
Sredstva za vklepanje in vezanje	0	0	0	0	0
Telesna sila	1	4	4	25	5
Plinski razpršilec	2	0	4	26	5
Palica	0	1	2	0	0
Službeni pes	1	3	0	2	0
Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	0	0	0	0	0
Konjenica	0	0	1	1	0
Vodni curek	0	0	1	2	0
Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo	0	0	2	69	0
Električni paralizator	0	0	0	0	0
Strelno orožje	0	0	0	0	0
Posebna motorna vozila	0	0	0	1	0
Skupaj	4	8	14	126	10

* Podatki se zbirajo od leta 2018.

Prisilna sredstva zoper množico so najpogosteje uporabili policisti PU Ljubljana – 6-krat. Sledijo policisti PU Murska Sobota, ki so prisilna sredstva zoper množico uporabili 3-krat, policisti PU Novo mesto so prisilna sredstva zoper množico uporabili 1-krat, policisti ostali policijskih uprav oziroma notranjih organizacijskih enot Generalne policijske uprave pa prisilnih sredstev zoper množico niso uporabili.

Uporaba posameznih vrst prisilnih sredstev zoper množico po enotah

Organizacijska enota	Sredstva za vklepanje in vezanje	Telesna sila	Plinski razpršilec	Palica	Službeni pes	Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev	Konjenica	Vodni curek	Plinska sredstva in druga z zakonom določena sredstva za pasivizacijo	Električni paralizator	Strelno orožje	Posebna motorna vozila	Skupaj
Policijska uprava Celje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Policijska uprava Koper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Policijska uprava Kranj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Policijska uprava Ljubljana	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Policijska uprava Maribor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Policijska uprava Murska Sobota	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Policijska uprava Nova Gorica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Policijska uprava Novo mesto	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Generalna policijska uprava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10

Policisti so prisilna sredstva zoper množico najpogosteje uporabili, ko so bili v skupini od 5 do 10 – 6-krat, 4-krat pa so prisilna sredstva uporabili, ko so bili v skupini od 10 do 50 policistov. Policisti so 4-krat uporabili prisilna sredstva zoper množico, v kateri je bilo od 5 do 10 kršiteljev, 4-krat zoper množico, v kateri je bilo od 10 do 50 kršiteljev in 2-krat ko je bilo v množici več kot 50 kršiteljev.

Številčnost množice, zoper katere so bila uporabljena prisilna sredstva, in številčnost policistov*

Številčnost		Število primerov				
		2018	2019	2020	2021	2022
Policisti	od 5 do 10	4	7	4	35	6
	od 10 do 50	0	1	8	88	4
	več kot 50	0	0	2	3	0
Kršitelji	od 5 do 10	2	3	3	13	4
	od 10 do 50	2	5	8	25	4
	več kot 50	0	0	3	88	2

* Podatki se zbirajo od leta 2018.

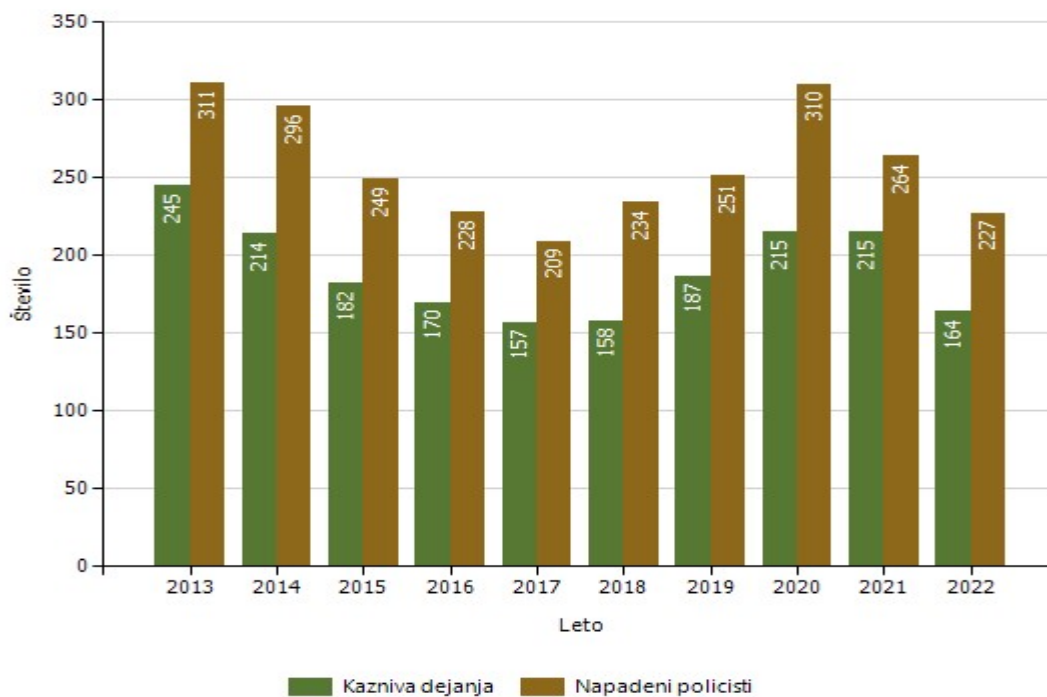
4 KAZNIVA DEJANJA NAPADOV NA POLICISTE

Med kazniva dejanja napadov na policiste so všteta kazniva dejanja po Kazenskem zakoniku RS (KZ-1), čl. 299 – Preprečitev uradnega dejanja ali maščevanje uradni osebi, 300 – Napad na uradno osebo, ko opravlja naloge varnosti, 301 – Sodelovanje v skupni, ki prepreči uradni osebi uradno dejanje in 302 – Hujskanje k upiranju.

V letu 2022 je bilo **164** (215) napadov na policiste, kar je 51 oziroma 23,7 % manj kot v letu 2021. Pri tem je bilo oškodovanih **227** (264) policistov, kar je 37 oziroma 14 % manj kot v enakem obdobju lani.

Največ napadov na policiste je bilo na območju PU Ljubljana – 42, sledita PU Novo mesto – 28 in PU Celje – 25, najmanj pa na območju PU Kranj – 7 in PU Nova Gorica – 9.

Kazniva dejanja napadov na policiste

	2021	2022	porast/upad (v %)
Število kaznivih dejanj (299,300,301 in 302. čl. KZ)	215	164	-23,7
Število napadenih policistov	264	227	-14

Iz tekoče statistike – pregleda kaznivih dejanj napadov na policiste (tabela KRIM-STAT-30), je razvidno, da so bili policisti **najpogosteje napadeni v mesecih juliju in avgustu – obakrat po 18 napadov**, najmanj pa v aprilu – 8 napadov, in oktobru – 9 napadov. Po dnevih v tednu, so bili policisti najpogosteje napadeni ob ponedeljkih – 26 napadov, najredkeje pa ob četrtdkih, ko se je zgodilo 17 napadov na policiste.

Kazniva dejanja napadov na policiste so se **najpogosteje zgodila na območju ceste, ulice ali trga v naselju – 23-krat**, v stanovanjskih hišah v naselju – 20-krat, na cestah zunaj naselja – 12-krat, v stanovanjih v blokih – 11-krat, na parkiriščih 11-krat, na drugih območjih pa so osumljenci policiste napadali redkeje.

Poleg napadov je bilo obravnavanih tudi **39 (42) groženj** policistom, kar je 3 oziroma 7,1 % manj kot v letu 2021. Med 39 grožnjami jih je bilo 36 ocenjenih z nizko stopnjo ogroženosti, 2 s srednjo stopnjo ogroženosti in 1 z visoko stopnjo ogroženosti. Največ groženj so prejeli policisti PU Novo mesto – 10, in policisti PU Celje – 8, najmanj pa policisti PU Nova Gorica – 1, in policisti PU Ljubljana, ki so prejeli 2 grožnji. V vseh primerih so bili izvedeni ustrezni ukrepi za zaščito ogroženih policistov.

Grožnje policistom

Stopnja ogroženosti	Število groženj									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nizka	58	64	53	56	37	35	43	53	38	36
Srednja	3	7	5	5	1	2	4	6	3	2
Visoka	0	0	1	2	1	0	1	1	1	1
Skupaj	61	71	59	63	39	37	48	60	42	39

5 UGOTOVITVE IN ZAKLJUČEK

Število **uporabljenih prisilnih sredstev zoper posameznike** v letu 2022 se je v primerjavi z letom 2021 **zmanjšalo za 8,4 %**. Število primerov, v katerih so policisti uporabili prisilna sredstva, se je **zmanjšalo za 3,5 %**, število kršiteljev, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva, pa se je **zmanjšalo za 5,2 %**. Menimo, da je do upada števila primerov, v katerih so policisti uporabili prisilna sredstva zoper posameznike, oseb, zoper katere so policisti uporabili prisilna sredstva in uporabljenih prisilnih sredstev, najverjetneje prišlo predvsem zato, ker so policisti v letu 2022 izvedli bistveno manj policijskih postopkov z osebami, zaradi suma kršitve določil Zakona o nalezljivih boleznih in vladnih odlokov, ki se nanašajo na epidemiološke ukrepe (covid-19), kot v letih 2020 in 2021. Primeroma so policisti v letu 2022 izvedli 2659 postopkov ugotavljanja identitete manj kot v letu poprej, s čimer se je zmanjšala tudi možnost za nadaljnje stopnjevanje ukrepov policistov v smeri uporabe prisilnih sredstev.

V **97,6 %** (98,1 %) primerih so policisti uporabili sredstva za vklepanje in vezanje ter telesno silo, kar kaže, da upoštevajo načelo sorazmernosti oziroma da so pri opravljanju policijskih nalog praviloma uporabili najmilejši prisilni sredstvi. Policisti so v letu 2022 **opozorilni strel izstrelili enkrat** (enako kot leto prej), **enkrat pa so uporabili tudi strelno orožje** (leto prej policisti strelnega orožja niso uporabili).

Vodje enot in člani komisij za preveritev okoliščin uporabe prisilnih sredstev so ocenili, da so policisti **98,8 % prisilnih sredstev uporabili zakonito in strokovno, učinkovito pa so uporabili 95,4 % prisilnih sredstev**, kar kaže na visoko raven strokovne usposobljenosti policistov na tem področju.

Število poškodovanih kršiteljev pri uporabi prisilnih sredstev je z **43 naraslo na 60**, vse poškodbe pa so bile lahke, za razliko od leta poprej, ko sta bila dva kršitelja huje telesno poškodovana. Število poškodovanih policistov, ki so uporabili prisilna sredstva, je **s 63 naraslo na 70**, pri čemer so policisti utrpeli 69 lahkih in eno hudo telesno poškodbo. Poleg tega so bili pri 632 (648) kršiteljih in 36 (27) policistih vidni zunanji znaki uporabe prisilnih sredstev oziroma napada med uporabo prisilnih sredstev (praske, odrgnine, druge manjše poškodbe kože).

Z analizo uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike smo ugotovili tudi, da so policisti prisilna sredstva uporabili v povprečju na **77 (72) obravnavanih kaznivih ravnanj**³. Najpogosteje so prisilna sredstva uporabili policisti PU Ljubljana (na 53 obravnavanih kaznivih ravnanj) in PU Koper (na 57 obravnavanih kaznivih ravnanj), najredkeje pa policisti PU Novo mesto (na 126 obravnavanih kaznivih ravnanj) in PU Novo mesto (na 110 obravnavanih kaznivih ravnanj). Navedeno kaže na dejstvo, da policisti v veliki večini primerov policijsko nalogo izvedejo z milejšimi ukrepi in prisilna sredstva uporabijo le takrat, ko naloge na drug način ne morejo uspešno opraviti.

Poleg uporabe prisilnih sredstev zoper posameznike, pa so policisti **prisilna sredstva uporabili tudi zoper množico**. Policisti so v **8 (55) primerih** zoper množico uporabili **10 (126) prisilnih sredstev**.

³ Zajeti so postopki oziroma obravnavanja kršitev predpisov s področja javnega reda, cestnega prometa, tujcev in varovanja državne meje ter obravnavanja preiskanih kaznivih dejanj, ne pa tudi drugi postopki pri katerih ravno tako pogosto pride do uporabe prisilnih sredstev (npr. privedba na podlagi odredbe pristojnega organa, ugotavljanje identitete ipd.).

Občuten upad števila primerov in števila uporabljenih prisilnih sredstev zoper množico glede na leto poprej, je posledica preklica epidemije covid-19 in prenehanja veljavnosti ukrepov za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni covid-19 ter posledično prenehanja izvajanja neprijavljenih javnih shodov – protestov zoper navedene epidemiološke ukrepe. Na teh protestih je prihajalo tudi do hujših in množičnih kršitev javnega reda, kar je terjalo povečanje uporabe prisilnih sredstev zoper množico.

Policisti so v letu 2022 zoper množico najpogosteje uporabili **telesno silo** ter **plinski razpršilec-oboje po 5-krat**, ostalih prisilnih sredstev pa policisti zoper množico niso uporabili. Policisti so prisilna sredstva zoper množico najpogosteje uporabili, ko so bili v skupini od 5 do 10 – **6-krat, 4-krat** pa so prisilna sredstva uporabili, ko so bili v skupini od 10 do 50 policistov. Policisti so 4-krat uporabili prisilna sredstva zoper množico, v kateri je bilo od 5 do 10 kršiteljev, 4-krat zoper množico, v kateri je bilo od 10 do 50 kršiteljev in 2-krat ko je bilo v množici več kot 50 kršiteljev.

Kaznivih dejanj napadov na policiste je bilo v letu 2022 **164** (215) kar je **51** oziroma 23,7 % manj kot v letu 2021. Pri tem je bilo oškodovanih 227 (264) policistov, kar je **37** oziroma 14 % manj kot v enakem obdobju lani. Menimo, da so na upad števila kaznivih dejanj napadov na policiste najverjetneje vplivali enaki (zgoraj navedeni) dejavniki kot pri uporabi prisilnih sredstev zoper posameznike. V letu 2022 ni bilo napadov na policiste, ki bi se končali s smrtjo policistov, vendar je prišlo do napadov, ki bi se lahko končali tragično za policiste, če ti ne bi uspešno odvrnili napade nase.

Policija je v letu 2022 obravnavala tudi **39** (42) groženj policistom, kar je 3 oziroma 7,1 % manj kot v letu 2021. Med 39 grožnjami jih je bilo 36 ocenjenih z nizko stopnjo ogroženosti, 2 s srednjo stopnjo ogroženosti in 1 z visoko stopnjo ogroženosti. V vseh primerih so bile izrečene grožnje posledica opravljanja policijskih nalog. Z ustrežno kvalifikacijo kaznivih dejanj in vrednotenjem resnosti groženj je bilo zagotovljeno učinkovito in racionalno načrtovanje ukrepov za zagotavljanje varnosti ogroženim policistom.

V letu 2022 smo v Službi generalnega direktorja policije GPU aktivno sodelovali pri organizaciji in izvedbi usposabljanj, ki so bila izvedena na podlagi **Usmeritev in obveznih navodil ministrice v funkciji ministrice za notranje zadeve, št. 6/2022**. Tako smo aktivno sodelovali pri usposabljanju policistov za delo v operativnih štabih policije, preveritev in oceno uporabe prisilnih sredstev ter usposabljanjih poveljnikov, vodij oddelkov in vodij skupin v Posebni policijski enoti. Poudarek na usposabljanjih je bil na dajanju odredb policijskih vodij za uporabo prisilnih sredstev zoper množico in preklicu odredb, zakoniti in strokovni uporabi prisilnih sredstev, načelu sorazmernosti, kot enem izmed pomembnejših načel pri uporabi prisilnih sredstev, pravilnem evidentiranju uporabe prisilnih sredstev v uradnih zaznamkih ter drugih vsebinah, ki so bile predmet izrednega nadzora MNZ nad delom policije med varovanjem protestov v letih 2020 in 2021.

V Službi generalnega direktorja policije GPU področju uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste ves čas posvečamo posebno skrb in izvajamo ukrepe za izboljšanje stanja na tem področju. Tako smo v letu 2023, od 20. do 24. februarja, izvedli usposabljanje inštruktorjev praktičnega postopka s samoobrambo in policistov, ki nadomeščajo inštruktorje, za prenos znanj in veščin s področja uporabe prisilnih sredstev na ostale policiste, konec aprila 2023 pa bomo izvedli tudi skupno tridnevno usposabljanje s tega področja, za inštruktorje praktičnega postopka s samoobrambo, inštruktorje Slovenske vojske ter inštruktorje – pravosodne policiste. Pridobljena znanja in veščine s področja uporabe prisilnih sredstev bodo nato inštruktorji, v sklopu rednih usposabljanj za izvedbo policijskih pooblastil s praktičnim postopkom in samoobrambo, prenesli na ostale policiste.